

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

k návrhu koncepce

„Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Plzeňského kraje“

verze ke společnému jednání

Předkladatel koncepce: Krajský úřad Plzeňského kraje

Odbor regionálního rozvoje kraje
Škroupova 18
306 13 Plzeň

Zpracovatel koncepce: HaskoningDHV Czech Republic, spol. s r.o.

Sokolovská 100/94
186 00 Praha 8

Zpracovatelé posouzení: Ing. Pavla Žídková

*(držitelka autorizace dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování
vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů,
ve znění pozdějších předpisů, č. j. osvědčení 4094/435/OPVŽP/95,
prodloužení č. j. 33369/ENV/16)*

Stručný popis koncepce:

Dopisem ze dne 19. 12. 2016 pod č. j. MPV/769/2016 podala společnost NET4GAS, s.r.o. jako oprávněný investor ve smyslu ust. § 39 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „stavební zákon“) a podle § 42 odst. 6 stavebního zákona návrh na aktualizaci Zásad územního rozvoje Plzeňského kraje, a to z důvodu rozvoje veřejné technické

infrastruktury (§ 2 odst. 1 písm. k) bod 2) stavebního zákona. Pořízení aktualizace schválilo Zastupitelstvo Plzeňského kraje usnesením č. 122/17 ze dne 20. 2. 2017. Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje v tomto případě nebyla pořízena.

Návrh Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Plzeňského kraje (dále též jen „4AZÚR PIK“) splňuje požadavky na obsah zásad územního rozvoje, jak jsou stanovené stavebním zákonem a vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „vyhláška č. 500/2006 Sb.“) a respektuje znění vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů. Odůvodnění 4AZÚR PIK obsahuje také náležitosti vyplývající z požadavků zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětem řešení 4AZÚR PIK je vymezení koridoru vysokotlakého plynovodu (VTL) DN 1400 Hranice ČR/SRN – Přimda v šířce 600m. VTL plynovod DN 1400 Hranice ČR/SRN – Přimda (v návrhu aktualizace označen jako P01) je součástí projektu Capacity4Gas, jehož hlavním cílem je zvýšení bezpečnosti dodávek plynu v České republice a v celém regionu střední a východní Evropy. Zároveň s tím projekt dále posílí strategickou roli České republiky v oblasti mezinárodního tranzitu plynu.

Přezkoumáním návrhu 4AZÚR PIK bylo ověřeno, že vytváří předpoklady pro výstavbu a udržitelný rozvoj zejména vymezením a stabilizací koridoru technické infrastruktury a přispívá tak ke zvýšení společenského a hospodářského potenciálu řešeného území. Návrh 4AZÚR PIK koordinuje rozvoj území při respektování širších vztahů a souvislostí v území s ohledem na ochranu krajiny a nezastavěného území. V maximální míře respektuje limity využití území a přispívá ke zlepšení životního prostředí v sídlech, jelikož plyn lze z environmentálního hlediska považovat za čisté energetické médium. Vliv návrhu 4AZÚR PIK na vyvážený vztah územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel v území byl v souladu s úkoly územního plánování vyhodnocen a posouzen s kladnými závěry, jak je doloženo ve Vyhodnocení vlivů 4AZÚR PIK na udržitelný rozvoj území (dále též jen „VVURÚ“).

Průběh posuzování:

Požadavek na zhotovení VVURÚ vyplynul z ust. § 42 odst. 6 stavebního zákona. To stanoví, že v případě podání návrhu kraji oprávněným investorem na aktualizaci zásad územního rozvoje z důvodu rozvoje veřejné dopravní nebo technické infrastruktury (§ 2 odst. 1 písm. k)) stavebního zákona a v případě kladného rozhodnutí zastupitelstva kraje o pořízení aktualizace zásad územního rozvoje zajistí krajský úřad k návrhu aktualizace zásad územního rozvoje vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území.

Dle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. je součástí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území také vyhodnocení vlivů na životní prostředí včetně vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví (dále též jen „vyhodnocení SEA“) a vyhodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (dále též jen „Naturové posouzení“). Krajský úřad Plzeňského kraje a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Správa CHKO Český les však ve svých stanoviscích orgánů ochrany přírody dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů uvedly, že vylučují významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti soustavy Natura 2000, a z tohoto důvodu Naturové posouzení nebylo provedeno.

Společné jednání o návrhu 4AZÚR PIK a projednání VVURÚ návrhu této aktualizace se konalo dne 23. 2. 2018 v budově Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Dopisem ze dne 22. 3. 2018 pod č. j. MZP/2018/710/995 uplatnilo Ministerstvo životního prostředí (dále též jen „MŽP“) na základě ustanovení § 37 odst. 5 stavebního zákona k vyhodnocení SEA vyjádření, že je dle § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) třeba toto vyhodnocení SEA ve smyslu uvedených připomínek dopracovat.

Dne 7. 6. 2018 byla MŽP doručena žádost o vydání stanoviska k posouzení vlivů provádění 4AZÚR PIK na životní prostředí (dále jen „stanovisko SEA“) podle § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Žádost byla předložena včetně návrhu aktualizace zásad územního rozvoje, VVURÚ s dopracovaným vyhodnocením SEA a obdržených stanovisek, připomínek a vyjádření podle § 37 odst. 6 stavebního zákona.

Stručný popis posuzování:

Vyhodnocení vlivů návrhu 4AZÚR PIK na životní prostředí bylo provedeno v souladu se stavebním zákonem a zpracováno v rozsahu přílohy stavebního zákona a ustanovení § 10i odst. 2 a 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Postup hodnocení vlivů na životní prostředí vychází zejména z Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí vydaného ve Věstníku MŽP č. 02/2015.

Hodnocení bylo provedeno ve třech krocích, a to: identifikace podstatných vlivů, charakteristika vlivů změn a úprav obsažených v předkládaném návrhu aktualizace včetně odhadu jejich významnosti a vyhodnocení jejich možných vlivů. Při hodnocení byl vzat v úvahu i princip předběžné opatrnosti. V případě shledání nejistot byly zvažovány nejhorší možné vlivy a v souladu s tímto principem byla zformulována doporučení, jak těmto nepříznivým vlivům předejít.

Při hodnocení byla použita stupnice významnosti zahrnující hodnoty od -3, -2, -1, 0, +1, +2 až do +3 včetně ???. Byly vzaty v úvahu následující vlivy, a to jak vlivy přímé, nepřímé, sekundární, synergické, kumulativní, krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé, tak i trvalé a přechodné, vlivy z hlediska lokalizace či podrobnosti, vlivy z hlediska hodnocení nejistoty a dále i vlivy kladné a záporné.

Hodnocení bylo rozděleno na dvě hlavní oblasti, v nichž jsou plochy, koridory a změny uvedené v 4AZÚR PIK posouzeny ve vztahu k jednotlivým složkám:

Příroda a krajina:

- zvláště chráněná území a lokality soustavy NATURA 2000
- ekologická stabilita krajiny a funkčnost územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“)
- krajinný ráz
- přirozený vodní režim
- zemědělský půdní fond (dále jen „ZPF“)
- pozemky plnění funkce lesa (dále jen „PUPFL“)
- příroda a krajina jako celek

Obyvatelstvo a veřejné zdraví

- kvalita ovzduší
- kvalita vodních zdrojů
- riziko povodní a jejich následků
- hluková zátěž
- kulturní dědictví a hmotné statky
- obyvatelstvo a veřejné zdraví jako celek

Vyhodnocení vlivů změn v textu výroku 4AZÚR PIK bylo provedeno obecným slovním hodnocením. Vlivy navrhovaného koridoru byly hodnoceny tabulkově s komentářem nejvýznamnějších vlivů a s doporučením požadavků pro stanovisko, kterými budou zajištěny minimální možné dopady realizace předmětného koridoru na životní prostředí a veřejné zdraví.

V rámci vyhodnocení SEA bylo provedeno i hodnocení kumulativních a synergických vlivů navrženého koridoru. Hodnocení probíhalo v několika krocích, a to:

- metodologie hodnocení kumulativních a synergických vlivů,
- zjištění současného stavu životního prostředí v řešeném území,
- popis charakteristik životního prostředí, které by mohly být kumulativními a synergickými vlivy výrazně ovlivněny,
- vymezení lokalit, v nichž existuje riziko vzniku a působení kumulativních a synergických vlivů,
- zhodnocení kumulativních a synergických vlivů,
- návrh kompenzačních opatření, která by bránila vzniku nebo omezovala působení kumulativních a synergických vlivů,
- stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů.

V rámci vyhodnocení SEA byla navržena vhodná opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci zjištěných potenciálních negativních vlivů aplikovatelná pro nižší územně plánovací dokumentace, přičemž další opatření mohou být navrhována při zjištění dalších možných potenciálních negativních vlivů v dalších úrovních plánování a projektové přípravy.

Závěry posuzování:

Výstavba plynovodu je na území Plzeňského kraje projektována podél stávajících produktovodů (ropovod, plynovod), a to zejména v souběhu s již realizovaným záměrem „VTL plynovod DN 1400 HPS Brandov – Rozvadov“ (plynovod Gazela). Navrhovaný „VTL plynovod DN 1400 Hranice ČR/SRN – Přimda“ je tedy v téměř celé své trase navržen jako paralelní linie k již existující plynárenské infrastruktuře na území Ústeckého a Plzeňského kraje a bude propojen se stávající plynárenskou soustavou v ČR.

V případě realizace předmětného koridoru nepatří vlivy na zemědělskou a lesní půdu k vlivům významným. Trvalé zábory ZPF pro koridor jsou zanedbatelné – stavba plynovodu v koridoru bude vedena pod povrchem a využití ZPF nebude omezeno. Nadzemní stavby (kontrolní uzávěry a čisticí stanice) vyžadují zcela zanedbatelný trvalý zábor ZPF a v případě potřeby budou realizovány převážně jako rozšíření stávajících objektů plynovodu Gazela. Realizace stavby, resp. staveniště bude vyžadovat dočasný krátkodobý zábor ZPF pro položení potrubí, po němž bude povrch uveden do původního stavu. U PUPFL je v odůvodnění této aktualizace uveden odhad omezení využití lesní půdy (nikoliv její zábor),

který je významnější s ohledem na potřebu udržování nízkého porostu v rozsahu ochranného pásma plynovodu v celé délce průchodu lesními pozemky. Kromě vlastního krátkodobého záboru půdy, resp. omezení využití lesních pozemků přináší realizace koridoru sekundární negativní vlivy – narušení nebo likvidaci biotopů fauny, krátkodobé přerušení migračních cest a omezení přístupu zvířat k potravě. Svým rozsahem a velikostí vlivů se ale jedná o vlivy zanedbatelné. Nebude docházet ke zpevnění ploch, které by snížilo sorpční kapacitu území a zrychlilo odtok dešťových vod z území.

Vliv koncepce na ovzduší bude neutrální. V rámci koncepce nejsou navrženy záměry, které by byly potenciálními zdroji znečišťujících látek vnášených do ovzduší. Mírné zvýšení imisní zátěže dané krátkodobým zvýšením intenzity dopravy související s realizací stavby v navrhovaném koridoru P01 bude nevýznamného rozsahu a velikosti. Vlivy realizace koncepce na klima se neprojeví.

V rámci koncepce nejsou navrženy záměry, které by za běžného provozu byly potenciálními zdroji hlukové zátěže. Mírné zvýšení hlukové zátěže dané krátkodobým a územně proměnným zvýšením intenzity dopravy související s realizací stavby v koridoru P01 bude nevýznamného rozsahu a velikosti.

Realizace navrhovaného koridoru P01 nebude mít kromě krátkodobého potenciálního rizika úniku závadných látek při pohybu strojů v době výstavby žádný negativní vliv na kvalitu nebo kvantitu vod. Obecně nelze předpokládat, že by při realizaci koncepce došlo ke změně odtokových poměrů v území – pro realizaci koncepce bude nutno zpevnit jen velmi malou výměru pozemků pro doprovodné nadzemní objekty v koridoru P01, z nichž budou dešťové vody patrně zasakovány v místě vzniku. Z hlediska odtokových poměrů bude tedy vliv realizace koncepce neutrální, stejně jako z hlediska potenciálního rizika kvalitativního ovlivnění podzemních nebo povrchových vod. Pouze teoreticky by mohlo dojít k malému narušení dotace vodních zdrojů při zásahu do podloží v jejich ochranných pásmech, což ale bude předem ošetřeno hydrogeologickým průzkumem.

Vlivy na krajinu a krajinný ráz jsou při realizaci 4AZÚR PIK zanedbatelné – mohou vznikat pouze plošně, výškově i hmotově velmi malé nadzemní objekty v trase koridoru, již z malé vzdálenosti pohledově nezachytitelné. Realizací koncepce dojde k dotčení přírodních parků, lze ale očekávat, že toto dotčení bude zcela zanedbatelné. Nejvíce bude tento vliv patrný v místech průchodu koridoru lesními porosty, kde dojde ke smýcení vzrostlých dřevin v šířce ochranného pásma plynovodu. S ohledem na skutečnost, že koridor je veden převážně podél stávající trasy plynovodu Gazela, je tento negativní vliv v území akceptovatelný.

Realizací navrhovaného koridoru nedojde k blokování nebo částečnému omezení využití ložisek nerostných surovin. Koridor zasahuje do ochranných pásem vodních zdrojů, kde je nutný zvláště citlivý přístup z hlediska ochrany vod. Vliv koncepce na tuto složku životního prostředí tedy bude velmi mírně negativní. S ohledem na poměrně malé hloubkové uložení, úzký výkop a předpoklad zásypu původní vykopanou zemínou se ovlivnění kvality a vydatnosti vodních zdrojů za běžného provozu nepředpokládá.

Obsahem návrhu koncepce nejsou rozvojové plochy ani významné dopravní koridory, které by mohly přinášet významné negativní vlivy na zdraví obyvatelstva jak přímou průmyslovou činností, tak související dopravou. Koridor pro VTL plynovod je primárně situován do dostatečné vzdálenosti od obytné zástavby sídel, aby ani v případě havárie (výbuchu nebo úniku plynu) nemohlo dojít k poškození zdraví obyvatelstva.

Negativní vlivy realizace posuzované koncepce na biologickou rozmanitost, faunu a flóru se ve významné míře neprojeví. Negativní vlivy realizace koncepce se obecně

mohou projevit především v době výstavby (pokládce potrubí), kdy bude zasahováno do porostů, půdního pokryvu a v území dojde k největšímu rušení. Negativní vlivy v době provozu záměru budou srovnatelné se současným stavem, potrubí bude uloženo pod zemí a vlivy provozu koridoru se tedy projeví jen ve vztahu k omezení užívání lesních pozemků. Ve vztahu k ochraně přírody a krajiny se jedná o velmi mírně negativní vliv. Koridor P01 lokálně zasahuje do významných krajinných prvků a do maloplošných a ojediněle velkoplošných zvláště chráněných území (CHKO Český les, nadregionální regionální ÚSES, Přírodní parky Manětínská a Úterský potok – západ, evropsky významná lokalita Kateřinský a Nivní potok), ale rozsah těchto zásahů po ukončení výstavby zůstane bez podstatných změn. Celkové vyznění koncepce je v tomto ohledu považováno za neutrální až velmi mírně negativní.

Nemovitě kulturní památky a archeologická naleziště budou mít prostřednictvím koncepce nadále zajištěnu potřebnou ochranu. Před zahájením výstavby (zemních prací) bude zajištěn případně potřebný archeologický záchranný průzkum, zejména v lokalitách, kde dojde k mírným odchylkám od stávající trasy plynovodu. S ohledem na vedení převážně ve stávající trase plynovodu Gazela jsou vlivy koncepce považovány za zanedbatelné.

Přeshraniční vlivy nebyly u koncepce jako celku ani u navrhovaného koridoru P01 zjištěny. Vlivy výstavby plynovodu na území Plzeňského kraje se svými negativními vlivy v mezinárodním měřítku neprojeví.

Negativní vlivy záměru včetně vlivů synergických a kumulativních nenastanou nebo budou jen krátkodobé v době výstavby, svým rozsahem zanedbatelné. Kumulace vlivů se stávajícím plynovodem nebo jinými technickými zařízeními je s ohledem na uložení plynovodu pod povrchem terénu a ve stávající trase plynovodu Gazela zanedbatelná.

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad v souladu s ustanovením § 21 písm. k) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, na základě Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Plzeňského kraje, podkladů podle § 37 odst. 6 stavebního zákona a vyhodnocení vlivů na životní prostředí, vydává postupem podle § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Plzeňského kraje“

verze ke společnému jednání

s níže uvedenými požadavky, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace 4AZÚR PIK na životní prostředí a veřejné zdraví:

- 1) V úkolech pro územní plánování uvést požadavek, díky němuž budou v územních plánech vytvořeny územní podmínky pro zpřesnění koridoru P01 (koridor pro umístění VTL plynovodu DN 1400 Hranice ČR/SRN – Přimda) a upřesněním trasy tak bude buď zcela eliminován zásah či alespoň zajištěna minimalizace zásahu koridoru do
 - a) lesních porostů a ÚSES,
 - b) vodotečí a ochranných pásem vodních zdrojů,
 - c) území zvláště chráněných druhů fauny a flóry.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu podle § 10g odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a příslušných ustanovení stavebního zákona zohlednit požadavky vyplývající z tohoto stanoviska. Předkladatel je povinen postupovat dle § 10g odst. 5 a 6 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a zpracovat tzv. prohlášení.

Ministerstvo životního prostředí rovněž upozorňuje na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí ve smyslu bodu 10 přílohy stavebního zákona.

Předkladatel koncepce zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup vypořádání všech stanovisek dotčených orgánů, vyjádření, námitek a připomínek obdržených po celou dobu přípravy koncepce včetně veřejného projednání, a to jak ke koncepci, tak i k jejímu vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

V případě, že bude koncepce upravena na základě podaných stanovisek, připomínek a vyjádření dle § 37 odst. 2 až 5 stavebního zákona, je nutné v upravovaném rozsahu dopracovat vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, zejména jeho část A.

Mgr. Evžen DOLEŽAL v. r.

*ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence*